

Kommittédirektiv 2011:122

Modernisering av studiehjälpen och anpassning av studiestödet till nya studerandegrupper

Beslut vid regeringssammanträde den 22 december 2011

Sammanfattning

En särskild utredare ska föreslå hur studiehjälpen kan effektiviseras, moderniseras och renodlas och hur den grupp som i dag studerar med aktivitetsersättning eller förlängt barnbidrag ska kunna få ersättning från studiestödssystemet.

Utredaren ska bl.a.

- föreslå hur studiehjälpens utbildningspolitiska respektive familjeekonomiska syften kan renodlas,
- lämna förslag på hur studiehjälpssystemet ska vara utformat,
- kartlägga och analysera hur andra länders stöd motsvarande den svenska studiehjälpen klassificeras EU-rättsligt,
- föreslå hur de som omfattas av rätt till aktivitetsersättning vid förlängd skolgång eller förlängt barnbidrag i stället kan få ersättning från studiestödssystemet och ta reda på vilka konsekvenser det får för de studerandes ekonomiska situation och för statens budget, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2013.

Studiehjälpen ska ses över i sin helhet och studiestödet ska anpassas till nya studerandegrupper

Studiehjälpen infördes i sin moderna form 1964. Stödet har sedan det infördes haft en i stort sett oförändrad utformning. De grundläggande principerna som låg bakom införandet var att studiehjälpen skulle ingå som ett led i utbildningspolitiken och utgöra en del av samhällets stöd till barnfamiljerna. Studiehjälpen skulle vara ett stöd i samhällets strävan att ge alla ungdomar - oberoende av social och ekonomisk bakgrund och oavsett bostadsort - möjlighet att få den utbildning de hade förutsättningar och intresse för.

Vissa förändringar har dock genomförts genom åren. Stödet består i dag av studiebidrag som huvudsakligen lämnas till heltidsstuderande i gymnasieskolan, extra tillägg som kan lämnas till studerande från inkomstsvaga hushåll och inackorderings tillägg som kan lämnas till vissa studerande som måste bo inackorderade på skolorten. I studiehjälpen ingår även bidrag för dagliga resor till utlandsstuderande.

Centrala studiestödsnämnden (CSN) fattar beslut om en elev har rätt till studiehjälp och ansvarar för utbetalning av stödet enligt bestämmelserna i studiestödslagen (1999:1395) och studiestödsförordningen (2000:655).

Den 1 juli 2011 började en ny skollag (2010:800) att tillämpas, och hösten 2011 började de första eleverna i den reformerade gymnasieskolan. En viktig nyhet är att regelverket så långt som möjligt gäller för såväl offentliga som enskilda huvudmän. Tidigare omfattades de fristående skolorna av bestämmelserna endast om det uttryckligen angavs.

Studiebidraget och det extra tillägget inom studiehjälpen betraktas som familjeförmåner enligt förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (denna förordning ersatte den 1 maj 2010 förordning [EEG] nr 1408/71 om tillämpningen av system för social trygghet m.m.). Inackorderings tillägget betraktas dock som en social förmån enligt förordning (EU) nr 492/2011 om arbetskraftens fria rörlighet inom unionen. Eftersom delar av studiehjälpen betraktas som familjeförmåner, kan ett barn till en person som omfattas av förordningen 883/2004 ha rätt till svensk studiehjälp oavsett var barnet fysiskt befinner sig under förutsättning att barnet studerar på gymnasial nivå i ett annat land inom EES eller i Schweiz.

I dag finns det studerande som får annat stöd än studiestöd, dvs. studiemedel eller studiehjälp, under sin studietid. Ett exempel är studerande som med anledning av en funktionsnedsättning har s.k. förlängd skolgång och som kan beviljas aktivitetsersättning för att avsluta sina grundläggande studier. Dessa studerande återfinns inom bl.a. gymnasiesärskolan, vuxenutbildningen för utvecklingsstörda (särsvux) och folkhögskolan. Utredningen om en översyn av aktivitetsersättningen ansåg att detta är en olycklig sÄrlösning och att det ordinarie studiestödssystemet, dvs. främst studiemedel och studiehjälp, bör tillgodose behovet av ekonomiskt stöd oavsett om en person har en funktionsnedsättning eller inte. Utredningen föreslog därför i sitt betänkande Brist på brådska - en översyn av aktivitetsersättningen (SOU 2008:102) att denna studerandegrupp skulle överföras till studiestödssystemet. Även Gymnasiesärskoleutredningen bedömde i sitt betänkande Den framtida gymnasiesärskolan - en likvärdig utbildning för ungdomar med utvecklingsstörning (SOU 2011:8) att förslagen i betänkandet om aktivitetsersättningen skyndsamt bör genomföras så att t.ex. den aktivitetsersättning som i dag finns vid förlängd skolgång avvecklas och att det förlängda barnbidraget till elever i gymnasiesärskolan ersätts med studiehjälp på samma grunder som för elever i gymnasieskolan.

Uppdraget att effektivisera, modernisera och renodla studiehjälpen

En utgångspunkt för de förändringar som utredaren föreslår inom studiehjälpen är att dessa ska finansieras inom nuvarande ekonomiska ramar för anslaget 1:1 Studiehjälp m.m. inom utgiftsområde 15 Studiestöd. När det gäller stöd till inackordering får utredaren föreslå finansiering från utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner, eftersom kommunerna tillfördes medel för denna verksamhet enligt förslag i budgetpropositionen för 1992 (prop. 1991/92:100, bil. 9, bet. 1991/92:UbU8, rskr. 1991/92:94). Om utredaren finner att den behovsprövade delen av studiehjälpen ska föras över till ett stödsystem inom ett annat utgiftsområde, ska fullständig finansiering ske från anslaget 1:1 Studiehjälp m.m. inom utgiftsområde 15 Studiestöd.

Vilken inriktning och vilket mål ska studiehjälpen ha?

Av de elever som avslutade grundskolan läsåret 2009/10 gick nästan 99 procent vidare till gymnasieskolan läsåret 2010/11. Detta kan jämföras med att mindre än hälften av eleverna fortsatte att studera efter grundskolan 1964.

I dag saknas ett uttalat mål som är specifikt för studiehjälpen. Studiehjälpen hanteras i dag inom det utbildningspolitiska området men har tydliga familjepolitiska inslag, t.ex. genom att nivån på studiebidraget följer barnbidraget och att ett extra tillägg kan lämnas till familjer med svag ekonomi. Denna kombination av utbildnings- och familjepolitik har gjort det svårt att följa upp och utvärdera stödet, eftersom det är oklart mot vilket mål stödet ska utvärderas. Det finns också en koppling mellan studiehjälpen och bedömningen av rätt till vissa familjeekonomiska stöd. En elev som har studiehjälp kan räknas in i underlaget vid bedömningen av rätt till bostadsbidrag för hemmavarande barn, underhållsstöd och flerbarnstillägg även om han eller hon har fyllt 18 år. Detta innebär att om en elev av någon anledning förlorar sin rätt till studiehjälp kan familjen även förlora andra ekonomiska stöd. Under 2000-talet har olika inriktningar av studiehjälpen föreslagits. Studiehjälpsutredningen som lämnade sitt betänkande Ekonomiskt stöd vid ungdomsstudier (SOU 2003:28) i mars 2003 förordade en mer familjepolitisk inriktning medan det i departementspromemorian Ett nytt studiestöd till unga studerande (U2004/418/SF) 2004 föreslogs en tydligare utbildningspolitisk målsättning.

Målen för studiestödssystemet som helhet slogs fast i samband med studiestödsreformen 2001 (prop. 1999/2000:10, bet. 1999/2000:UbU7, rskr. 1999/2000:96). Studiestödet ska verka rekryterande och bidra till ett högt deltagande i utbildning. Det ska utjämna skillnader mellan individer och grupper i befolkningen och i och med det bidra till ökad social rättvisa. Vidare ska studiestödet ha en god effekt på samhällsekonomin över tiden.

Tidigare angavs i CSN:s regleringsbrev att målet för studiehjälpsverksamheten skulle vara att undanröja ekonomiska, geografiska och sociala hinder för gymnasiala studier. Detta mål har dock inte varit föremål för riksdagens ställningstagande och något sådant mål anges inte sedan 2008 i CSN:s regleringsbrev. Det behövs således en översyn av inriktning och mål för studiehjälpen.

Utredaren ska

- se över studiehjälpen i sin helhet,

- föreslå hur studiehjälpens utbildningspolitiska respektive familjeekonomiska syften kan renodlas,
- föreslå vilken inriktning och vilket mål studiehjälpen ska ha,
- ta ställning till om det bör finnas en koppling mellan studiehjälpen och vissa övriga familjeekonomiska stöd samt vid behov föreslå förändringar, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Vilka ändringar behöver göras i regelverket?

Det är nödvändigt att effektivisera, modernisera och renodla studiehjälpen samt att klargöra hur inackorderingstillägget och det extra tillägget inom studiehjälpen ska vara utformade. När det gäller studiebidraget ska dock utgångspunkten vara att beloppsnivån även fortsättningsvis ska följa det allmänna barnbidraget.

Studiebidrag lämnas i dag med 1 050 kronor per månad under tio månader per år. Storleken på det extra tillägget är beroende av elevens och föräldrarnas beräknade sammanlagda inkomster och förmögenhet. Inackorderingstillägget lämnas med ett belopp som är beroende av avståndet mellan föräldrahemmet och skolan. Under 2010 fick närmare 485 000 elever studiebidrag. Av dessa elever fick drygt tre procent extra tillägg och cirka två procent inackorderings-tillägg.

Studiehjälp ska inte lämnas vid olovlig frånvaro. Enligt gällande bestämmelser i studiestödslagen får studiehjälp i huvudsak bara lämnas för heltidsstudier. CSN har meddelat föreskrifter om vad som ska anses vara studier på heltid och om undantag från kravet på heltidsstudier. Olovlig frånvaro, dvs. frånvaro som inte beror på sjukdom eller liknande, kan medföra att eleven förlorar rätten till studiehjälp. Detta kan i sin tur innebära att familjen förlorar rätten till andra ekonomiska stöd som t.ex. förlängt underhållsstöd och bostadsbidrag. De ekonomiska konsekvenserna av indragen studiehjälp kan således bli betydande för såväl eleven som hans eller hennes familj. Frågan om olovlig frånvaro har setts över i ett bredare perspektiv i departementspromemorian Olovlig frånvaro i skolan (U2010/4389/S). Under hösten 2011 har CSN påbörjat ett arbete med att förändra skolornas inrapportering av otillåten frånvaro. Detta innebär att skolorna ska rapportera otillåten frånvaro till CSN i ett tidigare skede, vilket regeringen välkomnar.

Frågan om studiehjälp vid olovlig frånvaro behöver dock belysas ytterligare, bl.a. när det gäller bestämmelsernas utformning.

Möjligheten att få studiehjälp för studier utomlands är begränsad. Studiehjälp för studier inom Norden får lämnas om utbildningen är ställd under statlig tillsyn i det land där studierna bedrivs och om studierna omfattar minst tre månaders heltidsundervisning. För rätt till studiehjälp för studier i ett land utanför Norden krävs bl.a. att studierna inte med lika stor fördel kan bedrivas vid en svensk läroanstalt. Under 2010 hade cirka 1 000 elever studiehjälp för studier utomlands.

Den EU-rättsliga utvecklingen och den ökade internationella rörligheten under senare år har medfört att den nationella lagstiftningen på området behöver uppdateras. CSN har sedan en tid tillbaka ändrat tillämpningen av vissa bestämmelser för rätt till studiehjälp vid utlandsstudier med hänsyn till EU-rätten. Bestämmelserna i studiemedelssystemet har redan setts över bl.a. mot en EU-rättslig bakgrund av Utredningen om ett rättvisare och enklare studiemedelssystem för utlandsstudier i en globaliserad värld. Utredaren har lämnat betänkandena Förbättrad återbetalning av studieskulder (SOU 2010:54) och Studiemedel för gränslös kunskap (SOU 2011:26). Det är lämpligt att anpassningen till EU-rätten även görs när det gäller studiehjälp för studier utomlands. Den ökade rörligheten kan också innebära att elever kan vara aktuella för stöd från olika länder samtidigt.

Gymnasiereformen syftar till att bättre förbereda ungdomar för ett kommande yrkesliv och vidare studier. Den tidigare möjligheten att inrätta specialutformade program liksom lokala inriktningar har tagits bort, samtidigt har antalet nationella program och inriktningar ökat jämfört med tidigare. Statens skolverk får också besluta om särskilda varianter inom de nationella programmen och om riksrekryterande utbildningar med egna examensmål. Detta innebär bl.a. att eleverna ges ökade möjligheter att studera på annan ort än hemorten. Det är därför viktigt att det också är ekonomiskt möjligt för eleven att kunna studera på annan ort.

Samordningsbestämmelser ska säkerställa att ersättningar från två olika trygghetssystem inte lämnas samtidigt för samma ändamål. Vidare ska samordningsbestämmelser inom studiestödsområdet verka för att studiestöd inte lämnas från flera länder samtidigt. Bestämmelserna är principiellt viktiga för att samhällets trygghetssystem ska fungera väl.

För närvarande regleras en stor del av studiehjälpen i CSN:s allmänna råd och föreskrifter om studiehjälp (CSNFS 2001:6).

Utredaren ska

- lämna förslag på hur studiehjälpssystemet ska vara utformat,
- se över nuvarande utformning av inackorderingstillägget och det extra tillägget inom studiehjälpen,
- analysera de nuvarande bestämmelserna, tillämpningen och dess konsekvenser för elevens hushåll när det gäller indragning av studiehjälp på grund av otillåten frånvaro och vid behov föreslå förändringar,
- se över och vid behov föreslå förändringar när det gäller skolornas rapportering av olovlig frånvaro till CSN,
- klargöra om nuvarande regler om studiehjälp vid utlandsstudier är förenliga med EU-rätten och vid behov föreslå hur dessa regler kan anpassas till EU-rätten,
- överväga om regleringen av studiehjälpen i högre grad än i dag ska regleras i lag och förordning,
- utreda om det finns behov av en samordningsbestämmelse om vilka ersättningar från trygghetssystemen som inte ska kunna lämnas samtidigt som studiehjälp, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Ska studiehjälpen innehålla en behovsprövad del?

Det extra tillägget inom studiehjälpen har i dag den tydligaste familjeekonomiska karaktären, eftersom rätten till stödet prövas utifrån elevens och föräldrarnas beräknade inkomster och eventuella förmögenhet.

Utredaren ska

- analysera och ta ställning till om studiehjälpen ska innehålla en behovsprövad del och i så fall föreslå lämpliga inkomstgränser och inkomstunderlag för denna del,
- i det fall utredaren finner att studiehjälpen inte ska omfatta en behovsprövad del, föreslå hur resurserna i stället ska användas, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Vem ska ha ansvaret för stöd till inackordering och vissa dagliga resor?

Villkoren för elever i kommunala respektive fristående gymnasieskolor ska vara lika. Ansvaret för stöd till inackordering är i dag delat mellan elevernas hemkommuner och staten. Kommunerna ansvarar enligt 5 kap. 33 § skollagen (1985:1100) och 15 kap. 32 § nya skollagen (2010:800) för stödet till elever i skolor med offentlig huvudman. Staten ger, via CSN, inackorderingstillägg till elever i skolor med enskilda huvudmän. Det delade ansvaret innebär bl.a. att de belopp som lämnas till elever i kommunala respektive fristående skolor skiljer sig åt. Det är viktigt att villkoren blir lika för elever i kommunala respektive fristående skolor.

I lagen (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor regleras att kommunerna ska svara för kostnaderna för dagliga resor mellan bostaden och skolan för alla elever som har rätt till studiehjälp, oavsett om studierna bedrivs i Sverige eller utomlands. Elever som studerar utomlands har också rätt till bidrag för dagliga resor enligt förordningen om bidrag till utlandsstudierande för dagliga resor. Dessa bestämmelser finns införda i CSN:s författningssamling (CSNFS 1983:17). Elever som studerar utomlands har således rätt till bidrag för dagliga resor enligt två olika regelverk.

Utredaren ska

- analysera och ta ställning till om det är CSN eller kommunerna som ska ha ansvaret för stöd till inackordering och föreslå hur ett sådant stöd ska utformas,
- analysera och ta ställning till om det är CSN eller kommunerna som ska ha ansvaret för stöd för dagliga resor till elever som studerar utomlands,
- i det fall utredaren föreslår att kommunerna ska få ett utökat ansvar för stöd till inackordering och för stöd till dagliga resor till elever som studerar utomlands, göra en proportionalitetsbedömning enligt 14 kap. 3 § regeringsformen, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Unga studerande som är föräldrar

Ungdomar utan utbildning har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Det är därför av stor vikt att unga föräldrar återupptar och slutför sin gymnasieutbildning efter föräldraledigheten. En förälder som inte har fyllt 21 år och som under sin föräldraledighet har uppburit försörjningsstöd för sig själv och sitt barn riskerar att förlora försörjningsstödet när han eller hon återupptar sina studier i gymnasieskolan. Anledningen är att det saknas lagstöd för att få försörjningsstöd under den tid man går i gymnasieskolan. Det ekonomiska ansvaret övergår då till den unga förälderns egna föräldrar, eftersom dessa har försörjningsplikt så länge den unga föräldern går i gymnasieskolan och inte har fyllt 21 år. Försörjningsplikten omfattar i dessa fall endast det egna barnet och inte barnbarnet, vilket kan innebära att den unga föräldern avstår från att fullfölja sin gymnasieutbildning.

Utredaren ska

- kartlägga den ekonomiska situationen för studerande med barn och vid behov ta ställning till om studiehjälpen bör omfatta ett tillägg för studerande med barn eller om ersättning bör lämnas genom annat offentligt stöd,
- föreslå hur tillägget i så fall ska utformas, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Utbetalning av studiehjälp i vissa fall

Om en elev är omyndig, betalas studiehjälp i dag ut till elevens vårdnadshavare. Om det finns särskilda skäl, kan studiehjälp betalas ut till en socialnämnd eller någon annan för att användas till den omyndiges utbildning och uppehälle. När det gäller utbetalning till en socialnämnd eller någon annan stämmer inte bestämmelserna om studiehjälp och barnbidrag överens. Det är i dag svårare för CSN att betala ut studiehjälp till en socialnämnd eller någon annan än vad det är för Försäkringskassan att betala ut barnbidrag. Möjligheten att betala ut studiehjälp till en socialnämnd eller någon annan behöver därför ses över.

Utredaren ska

- föreslå hur CSN ska kunna betala ut studiehjälp till någon annan än vårdnadshavare när så är motiverat, och

- lämna nödvändiga författningsförslag.

Hur bör studiehjälpen betraktas EU-rättsligt?

Av ett beslut från den 30 mars 1994 (S97/3351/RS) angående förklaring om tillämpningsområdet i Sverige för förordning (EEG) nr 1408/71, som nu är ersatt av förordning (EG) nr 883/2004, framgår att regeringen har beslutat att studiebidraget och det extra tillägget inom studiehjälpen ska anses vara sådana familjeförmåner som avses i förordningen. Inackorderingstillägget inom studiehjälpen betraktas dock som en social förmån enligt förordning (EU) nr 492/2011 om arbetskraftens fria rörlighet inom unionen. Även studiemedlen, som riktar sig till studerande på eftergymnasial nivå och studerande som läser på grundläggande eller gymnasial nivå från och med det andra kalenderhalvåret det år de fyller 20 år, betraktas som en social förmån.

Klassificeringen av studiebidraget och det extra tillägget som familjeförmåner har sin bakgrund i studiehjälpens karaktär av ett mellanting mellan familjeekonomiskt stöd och studiestöd.

Utredaren ska

- kartlägga och analysera hur andra länders stöd motsvarande den svenska studiehjälpen klassificeras EU-rättsligt,
- utreda om ett motsvarande stöd som studiehjälpen kan undantas från reglerna i förordning 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen eller andra EU-regler som kan vara berörda och som innebär att förmånen kan tas med till andra EES-länder eller Schweiz,
- föreslå hur stödet bör klassificeras,
- utreda konsekvenser av klassificeringen, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Vägledande för denna del av uppdraget ska vara de mer generella ställningstaganden som utredaren gör när det gäller studiehjälpens framtida karaktär.

Uppdraget att föra in nya studerandegrupper i studiestödssystemet

I den del av uppdraget som rör nya studerandegrupper begränsas inte uppdraget till att gälla enbart studiehjälpen utan uppdraget att föreslå hur studerande med funktionsnedsättning ska få sin ersättning från studiestödssystemet inbegriper även studiemedlen. Utgångspunkten ska vara vissa av principerna i betänkandet Brist på brådska - en översyn av aktivitetsersättningen (SOU 2008:102) och förslagen och bedömningarna i betänkandet Den framtida gymnasiesärskolan - en likvärdig utbildning för ungdomar med utvecklingsstörning (SOU 2011:8). Vidare är inriktningen att det ska vara den grupp som i dag omfattas av rätten till förlängt barnbidrag och aktivitetsersättning vid förlängd skolgång som ska föras in i studiestödssystemet. En utgångspunkt ska vara att de som redan i dag har aktivitetsersättning för förlängd skolgång ska få slutföra sina studier med detta stöd. Ytterligare en utgångspunkt ska vara att den enskilde inte ska få en högre ersättningsnivå än vad han eller hon har rätt till enligt dagens regler om aktivitetsersättning för förlängd skolgång och förlängt barnbidrag. Vidare ska den enskilde inte heller få en högre ersättningsnivå än den högre bidragsnivån inom studiemedlen.

I fråga om de förändringar som utredaren föreslår i denna del av uppdraget ska utredaren föreslå fullständig finansiering från utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp samt utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn, utom när det gäller uppdraget att utreda om det finns behov av ett kompletterande bidrag inom studiehjälpen som innebär att elever med funktionsnedsättning kan få ytterligare stöd till resor och inackordering efter behov. I denna sistnämnda del ska finansiering ske inom nuvarande ekonomiska ramar för anslagen 1:1 Studiehjälp m.m. och 1:4 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk inom utgiftsområde 15 Studiestöd.

Studiestöd för studerande med funktionsnedsättning

Elever i gymnasiesärskolan har i dag inte rätt till studiestöd utan har i stället rätt till förlängt barnbidrag och i vissa fall, från och med 19 års ålder, aktivitetsersättning. Studerande inom vuxenutbildning

för utvecklingsstörda (särvox) har inte heller rätt till studiestöd utan får i stället huvudsakligen aktivitetsersättning. Studerande med aktivitetsersättning finns vid exempelvis de s.k. riksgymnasierna för döva, hörselskadade och svårt rörelsehindrade samt vid folkhögskolor och även i gymnasieskolan.

I betänkandet Brist på brådska - en översyn av aktivitetsersättningen föreslås att aktivitetsersättningen för förlängd skolgång ska avskaffas och att unga med funktionsnedsättning i stället ska få ersättning från studiestödssystemet. Anledningen är att utredningen anser att aktivitetsersättningen för förlängd skolgång har fungerat som en olycklig inkörspport till sjukförsäkringen. Den huvudsakliga utgångspunkten i betänkandet är att nuvarande bestämmelser inom studiestödssystemet ska gälla för studerande med funktionsnedsättning. Betänkandet, som har remitterats, bereds för närvarande inom Regeringskansliet. I januari 2011 lämnades betänkandet Den framtida gymnasiesärskolan, vilket har remissbehandlats. Utredningen anser att förslagen i betänkandet Brist på brådska i fråga om att elever i gymnasiesärskolan på lika villkor bör omfattas av de generella stöd som gäller för elever inom gymnasieskolan bör genomföras och att gymnasiesärskoleeleverna ska få möjlighet till stöd för inackordering. Vidare lämnades förslag om att ett kompletterande bidragssystem ska utredas som innebär att elever med funktionsnedsättning kan få ytterligare stöd för resor och inackordering efter behov. Regeringen har i propositionen En gymnasiesärskola med hög kvalitet (prop. 2011/12:50) föreslagit att gymnasiesärskolans struktur ska bli mer lik gymnasieskolans. Detta medför bl.a. större möjligheter för eleverna att studera i en annan kommun än hemkommunen och att eleverna ska få rätt till stöd till inackordering.

Kritik har framförts från bl.a. skolor och funktionshinderorganisationer om att elever i gymnasieskolan respektive gymnasiesärskolan inte behandlas likvärdigt, bl.a. när det gäller tillgången till stöd till inackordering. Det har även framförts att det inte finns några ekonomiska sanktionsmöjligheter mot olovligt frånvarande elever i gymnasiesärskolan, eftersom det förlängda barnbidraget och aktivitetsersättning lämnas oavsett elevens närvaro.

För elever som har rätt till studiehjälp finns lagen (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor som reglerar ansvar och kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan. För elever i gymnasiesärskolan finns i skollagen

bestämmelser om skolskjuts mellan hemmet och skolan. Det är viktigt att dessa regelverk samspelar.

Studierande med funktionsnedsättning bör i likhet med andra studerande få ersättning från studiestödssystemet, dvs. studiehjälp och studiemedel. En utgångspunkt i uppdraget är att bestämmelserna om studiestöd ska gälla för studerande med funktionsnedsättning i den mån det är möjligt.

Utredaren ska

- se över hur studiestödet ska anpassas till nya studerandegrupper och kartlägga den grupp som i dag studerar med aktivitetsersättning eller förlängt barnbidrag,
- kartlägga hur den ekonomiska situationen ser ut för denna grupp i dag,
- föreslå hur de som omfattas av rätt till aktivitetsersättning eller förlängt barnbidrag i stället kan få ersättning från studiestödssystemet och ta reda på vilka konsekvenser det får för den studerandes ekonomiska situation, hans eller hennes hushåll och statens budget,
- utreda och föreslå vilka utbildningar eller vilka grupper som ska ge respektive ha rätt till studiestöd och hur prövningen av rätten ska gå till,
- mot bakgrund av nuvarande bestämmelser inom studiestödssystemet utreda och föreslå om avsteg från dessa bestämmelser behöver göras när det gäller den aktuella gruppen,
- särskilt analysera och föreslå hur bestämmelser om sjukdom, frånvaro och begränsning av tid som stöd kan lämnas samt om krav på studieresultat, studieomfattning, studietakt och återkrav ska se ut för den aktuella gruppen,
- ta ställning till om bedömningen av vilka grupper som ska omfattas av rätten till studiestöd ska göras av CSN eller Försäkringskassan,
- utreda om det s.k. Rg-bidraget bör anpassas till följd av förslagen,
- utreda och föreslå hur stöd till elevresor eller skolskjuts ska utformas för studerande med funktionsnedsättning,

- analysera de stöd som elever med funktionsnedsättning får till resor och inackordering och klargöra om det finns behov av ett kompletterande bidrag inom studiehjälpen som innebär att elever med funktionsnedsättning kan få ytterligare stöd till resor och inackordering efter behov med inriktning att det är den grupp som i dag omfattas av rätten till förlängt barnbidrag och aktivitetsersättning som ska omfattas, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Konsekvenser

I de fall utredarens förslag påverkar kostnader eller intäkter för staten, kommuner, företag eller enskilda ska en beräkning av dessa kostnader redovisas. Vid kostnadsökningar eller intäktsminskningar för staten eller kommuner ska utredaren föreslå en finansiering.

Eventuella konsekvenser för CSN:s eller någon annan myndighets administration ska särredovisas.

Vidare ska utredaren tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i sina analyser och förslag så att studiestödssystemet bidrar till jämställdhet mellan kvinnor och män. Utredaren ska också ha ett barnrättsperspektiv och beskriva konsekvenser för den studerande ungdomen och hans eller hennes hushåll av de förslag som utredningen lämnar.

I uppdraget ingår att ta fram förslag som leder till utbetalningar av stöd. Utredaren ska därför säkerställa att risken för felaktigt utnyttjande minimeras och att de uppgifter som ligger till grund för utbetalningarna kan kontrolleras. Vidare ska utredaren redovisa förslagets konsekvenser ur ett kontrollperspektiv och redogöra för hur detta perspektiv har beaktats vid framtagandet av förslagen. Utredaren ska slutligen lämna förslag som möjliggör informationsutbyte för de fall detta behövs för att säkerställa att utbetalningarna kan kontrolleras.

Samråd och redovisning av uppdraget

Utredaren ska samråda med berörda myndigheter och organisationer inom utbildningsområdet. Utredaren ska också samråda med andra utredningar, arbetsgrupper och relevanta parter

samt med Sveriges Kommuner och Landsting. I den del av uppdraget som gäller införande av nya studerandegrupper i studiestödssystemet ska utredaren samråda med myndigheter och organisationer som verkar inom området som rör personer med funktionsnedsättning.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2013.

(Utbildningsdepartementet)

Historik

Tiden före 1964

Behovet av ekonomiskt stöd för studier i gymnasieskolan är ingen ny företeelse. Den första stödreformen tillkom genom beslut under 1918 års riksdag, i syfte att *”underlätta studiemöjligheterna för obemedlade och mindre bemedlade lärjungar med utpräglad studiebegåvning”*. Studielånet uppgick till maximala 5 000 kronor årligen.

I mitten av 1940-talet fanns stipendier med behovsprövning mot elevens och föräldrarnas beskattningsbara inkomst. Därutöver fanns även behovsprövade lån. Syftet var att minska de ekonomiska hindren för elever som ville fortsätta att studera efter den obligatoriska folkskolan. Trots att studiehjälpen byggdes ut under 1950-talet förblev stipendierna i stort sett oförändrade.

Den kanske största bristen i tidigare studiehjälpssystem ansågs av många vara att elever vid bl.a. gymnasier endast hade tillgång till studiehjälp från allmänna arvsfonden. De elever som studerade på annan ort än hemorten fick således ingen kompensation för sina merkostnader till följd av inackordering och dagliga resor.

Problemet fick delvis sin lösning genom att 1945 års riksdag beslutade att behovsprövade stipendier för resande och inackorderade skulle inrättas.

I samband med 1957 års riksdag infördes ett allmänt studiebidrag för elever som fyllt 16 år men inte 18 år. Studiebidragets storlek var kopplat till det allmänna barnbidraget och utbetalades med 400 kronor per kalenderår eller med 34 kronor i månaden. I samband med 1961 års riksdag höjdes årsbeloppet till 450 kronor, vilket innebar ett månadsbelopp på 50 kronor.

1964 års studiehjälpsreform

Bättre studiehjälp (SOU 1963:48)

Vid mitten av 1960-talet var behovet av att ta ett helhetsgrepp, vad gällde studiehjälpen, uppenbart. Den dåvarande studiehjälpsutredningen hade i uppdrag ”att verkställa en översyn av studiehjälpen till elever i gymnasier, yrkesskolor, folkhögskolor m.fl. utbildningsanstalter, d. v. s. skolor på det gymnasiala åldersstadiet”.¹ Uppskattningsvis 250 000 elever omfattades av utredningens förslag.

Då betänkandet skrevs fanns, förutom vissa möjligheter till lån, tre olika stödformer – allmänt studiebidrag, särskilt studiebidrag och stipendium. Det allmänna studiebidraget utbetalades till 16–17-åringar med 50 kronor i månaden. Det särskilda studiebidraget motsvarade i någon mån dagens inackorderingstillägg och stipendierna i någon mån det extra tillägget.

”Det främsta målet för studiesociala åtgärder är att undanröja sociala, ekonomiska och geografiska hinder för ungdomens möjligheter till utbildning”.² Genom denna formulering lades grunden och inriktningen för studiehjälpen under decennier framåt. Utredningen pekade på att det under tiden före reformen skett en avsevärd breddning av rekryteringen till olika skolformer utanför den obligatoriska skolan. Den sociala snedrekryteringen och de stora skillnaderna sett till elevernas sociala bakgrund var dock alltjämt påtaglig. Enligt utredningen var det främst ”inför gymnasiets portar, som barn till arbetare och lägre tjänstemän känner tveksamhet, om de skall fortsätta sin utbildning”. En förbättrad studiehjälp skulle ha väsentlig betydelse för att uppnå målet att ge alla ungdomar möjligheter att gå den utbildning de har förutsättningar och intresse för.

Betänkandet pekade också på studiehjälpens betydelse inom familjepolitiken.

Utredningen pekade vidare på det önskvärda i en helhetssyn och att skapa ett enhetligt och sammanhållet studiesocialt system som inkluderar alla studerande i de frivilliga skolformerna. Med tanke på de studerandes olika studieekonomiska situation och förutsättningar blev det dock nödvändigt att göra vissa differentieringar. Utredningens förslag innebar kortthet följande:

¹ SOU 1963:48 s. 157

² SOU 1963:48 s. 157

Eleverna i gymnasier, folkhögskolor m.fl. skulle få ett generellt studiebidrag på 75 kronor i månaden. För elever som måste inackorderas på studieorten utbetalades 100 kronor i inackorderingstillägg. Resetillägg för dagliga resor utgick med 20–60 kronor i månaden baserat på avståndet mellan hemmet och skolan. Ett inkomstprövat bidrag, baserat på den studerandes och föräldrarnas beskattningsbara inkomst, föreslogs utgå med 25, 50 eller 75 kronor per månad. Utöver nyss nämnda tillägg föreslogs ett behovsprövat tillägg med maximalt 75 kronor per månad huvudsakligen till barn med ensamstående vårdnadshavare med särskilt låga inkomster. Elever som fyllt 21 år då utbildningen påbörjas föreslogs få ett generellt, förhöjt studiebidrag på 175 kronor i månaden i stället för det ordinarie studiebidraget. Slutligen erbjöds ett studielån på maximalt 5 000 kronor om året.

Sammantaget innebar förslagen en kraftig förbättring av stödet till de studerande, främst till följd av avskaffad åldersgräns och höjda beloppsnivåer. Vidare framhöll utredningen bl.a. föreslagna regelförenklingar, höjda inkomstgränser, det förhöjda bidraget för barn till ensamstående föräldrar liksom fördubblingen av maximibeloppet för lånen.

Reformen innebar också att de behovsprövade stipendierna, liksom ett antal mindre bidragsformer, avskaffades. Vidare föreslogs att studiehjälpen i större utsträckning skulle utdelas av kommunala skolstyrelser.

Regeringens proposition (1964:138) *Studiesocialt stöd till studerande ungdom*

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen presenterades förslag om ett nytt studiesocialt system för studerande inom olika skolformer över grundskolan. I sammanfattningen nedan har vissa av förslagen som rör exempelvis högskolestudier och återbetalning utelämnats.

De olika studiesociala stödåtgärderna förstärktes och utvidgades så att de kom att omfatta fler studerande än som dittills varit fallet. Tyngdpunkten låg på de gymnasiala skolformerna. För utbildningsvägarna över gymnasiet föreslogs en ny stödform som innehöll såväl ett bidrag som en lånedel som skulle återbetalas efter att studierna avslutats.

Den nya studiehjälpen, som var avsedd för studerande inom de gymnasiala skolformerna, innehöll olika typer av förmåner med enkla och schablonmässiga regler.

Grunden utgjordes av ett studiebidrag på 75 kronor per månad, i vissa fall kombinerat med ett inackorderingstillägg på 75 kronor i månaden samt ett resetillägg på 30–75 kronor i månaden. Vidare ett inkomstprövat tillägg på 25–75 kronor per månad. I undantagsfall kunde även ett behovsprövat tillägg på 75 kronor utbetalas.

Studerande som påbörjat sin utbildning det år då de fyllde 21 år eller senare räknades som ekonomiskt fristående från föräldrarna och fick i stället ett studiebidrag inklusive tillägg på 175 kronor i månaden. Samtliga bidrag skulle enligt förslaget utbetalas under hela studietiden.

De föreslagna bidragen kunde vid behov kompletteras med ett lån ur den allmänna studielånefonden. Det maximala lånebeloppet var 5 000 kronor per år.

Grundskolelever, som till följd av ålder inte längre kan få barnbidrag, skulle i stället få studiebidrag på 60 kronor i månaden.

Regleringar - Studiehjälpsreglementet i korthet

Enligt 1 § i reglementet skulle staten lämna studiehjälp till studerande vid gymnasier, yrkesskolor, fackskolor, folkhögskolor, läroanstalter eller utbildningslinjer som konungen bestämt.

Studiehjälpen utbetalas till svensk studerande som är bosatt i riket (3 §). För studerande som påbörjat sina studier före det år då han eller hon fyller 21 år utbetalas studiebidrag samt tillägg och studielån. Till andra studerande utgår studiehjälp i form av förhöjt studiebidrag och studielån (4 §).

Studiehjälpen utbetalas fr.o.m. kvartalet efter det kvartal då den studerande fyller 16 år (5 §). Studiehjälpen utbetalas för läsår eller kurstid med totalt nio månader varav fyra är förlagda till höstterminen och fem till vårterminen (6 §). Vidare bara för heltidsstudier, om inte annat bestämts (7 §).

Studiebidraget uppgick till 75 kronor i månaden (9 §) och inackorderingstillägget med 150 kronor per månad (10 §). Om den studerande är bosatt på ett avstånd om minst sju kilometer fågelvegen eller 12 kilometer färdvägen utgick resetillägg efter de grunder och med de belopp som kungen beslutat. Studerande som

får inackorderingstillägg kan dock inte samtidigt få resetillägg (11 §).

Till studiebidraget utgick även ett inkomstprövat tillägg, om den studerandes och dennes föräldrars sammanlagda beskattningsbara inkomst inte översteg 20 000 kronor vid senaste taxeringen. Om inkomsten var högre än 20 000 kronor skulle en femtedel av det överskjutande beloppet jämsställas med beskattningsbar inkomst. Om den studerande var gift var det i stället makens inkomst och förmögenhet som skulle beaktas (12 §). Om det fanns särskilt stort behov av ytterligare studiehjälp och det förelåg särskilda skäl utbetalades även ett behovsprövat tillägg på 75 kronor i månaden (15 §). Ett förhöjt studiebidrag utgick med 75 kronor (18 §). Det fanns också möjlighet till studielån om maximalt 5 000 kronor per läsår (20–21 §§).

En svensk medborgare kunde också få studiehjälp för studier utomlands om studierna inte med lika stor fördel kunde bedrivas i Sverige (25 §).

Tiden efter 1964

1973 års studiestödsreform

Den fortsatta utvecklingen på utbildningsområdet, främst utbyggnaden av vuxenutbildningen och det vidgade tillträdet till högskoleutbildning, ledde till en kraftig ökning av äldre studerande och krav på ökade studiefinansieringsmöjligheter. En första större förändring genomfördes 1973 när äldre studerande i studiehjälpssystemet fördes över till studiemedelssystemet.³ Beslutet sågs som ett första steg mot ett mer enhetligt studiestöd.

I propositionen föreslogs att studerande – som fyllt lägst 20 år under det kalenderår, då läsåret börjar – vid studievägar som nu tillhör studiehjälpssystemet förs över till studiemedelssystemet fr. o. m. den 1 juli 1973. Tanken med förslaget var att åstadkomma en större likformighet i studiesocialt avseende för vuxna oavsett på vilket stadium studierna bedrivs. Överförandet omfattade bl.a. studerande i gymnasieskolan, kommunal och statlig vuxenutbildning och folkhögskola. Maxbeloppet inom studiemedelssystemet var 140 procent av basbeloppet inom den allmänna försäkringen och fördelades på ett läsår motsvarande nio månader.

³ Prop. 1973:63

Studiebidragsdelen uppgick till högst 1 755 kronor, vilket för vissa studerande som överfördes innebar en förbättring med 180 kronor under ett läsår. Fr.o.m. den 1 juli 1973 föreslogs även att studerande inom studiehjälpssystemet skulle erhålla sin studiekredit i form av återbetalningspliktiga studiemedel.

Vidare föreslogs att inackorderingstillägget skulle höjas från 125 kronor i månaden till 150 kronor månatligen. För de studerande inom studiehjälpssystemet kunde också ett inkomstprövat tillägg med högst 75 kronor i månaden utgå t.o.m. en årlig taxerad inkomst på 21 000 kronor, i de fall den studerande inte har syskon under 17 år.

1989 års studiestödsreform

De omfattande förändringar som genomfördes i studiemedelsystemet 1989, genom regeringens proposition om studiemedel, gäller i allt väsentligt fortfarande.⁴ Den huvudsakliga innebörden av omläggningen var att de stora subventioner som låg inbyggda i lånesystemet omvandlades till ökade bidrag under studietiden.

Reformen medförde inga egentliga förändringar vad gäller studiehjälpen. I propositionen slogs fast att en gränsdragnings mot studiehjälpen skulle ske så att all utbildning i gymnasieskolan för ungdomar under 20 år härnäst skulle föras över till studiehjälpssystemet. Som skäl för förändringen angavs att de regler som gällt dithills kunde medföra att jämgamla elever på samma gymnasieskola kunde få olika former av studiestöd beroende på hur den valda studievägen klassificerades i utbildningshänseende.⁵ De studerande som, innan reformen trädde i kraft, hade påbörjat studier i påbyggnadskurser i gymnasieskolan och fick studiemedel, fick avsluta sina studier med detta stöd.

2001 års studiestödsreform

I propositionen presenterades ett förslag om ett reformerat studiestödssystem.⁶ Förändringen innebar att studiestödsformerna studiemedel, särskilt vuxenstudiestöd (SVUX) och särskilt vuxen-

⁴ Prop. 1987/88:116

⁵ Prop. 1987/88:116, s. 39

⁶ Prop. 1999/2000:10

studiestöd för arbetslösa (SVUXA) ersattes av ett nytt samordnat studiemedelssystem fr.o.m. den 1 juli 2001.

Reformen byggde i huvudsak på studiestödsutredningens förslag i betänkandet Sammanhållet studiestöd.⁷

I studiestödsutredningens uppdrag ingick inte att behandla studiehjälpen. Någon ändring av de materiella reglerna om studiehjälp föreslogs därför inte i propositionen, utom i de fall det nya systemet föranledde följdändringar. I propositionen fördes dock vissa principiella resonemang, t.ex. om mål och syften, med i vart fall indirekt påverkan på studiehjälpen.

⁷ SOU 1996:90

CSN:s enkätundersökning om studiehjälp

I samarbete med CSN har utredningen låtit genomföra en omfattande enkätundersökning. Med början under våren 2012 skickades 10 000 enkäter till slumpvis utvalda studerande som har eller har haft studiehjälp och som studerat i gymnasieskolan. Nedan följer en redovisning av svaren. Alla siffror i tabellerna, utom den första, är i procent av 100.

	Enbart SB	Extra	Inack	Totalt
Antal som svarat i respektive grupp	3269	241	478	3988

1. Vilket år är du född?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Före 1993	3	11	4	3
1993	20	21	23	21
1994	50	56	50	50
1995	26	13	21	26
Efter 1995	0	0	1	0

2. Bor du med någon?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja, jag bor med båda mina föräldrar	73	60	55	72
Ja, jag bor med ensamstående förälder	12	20	10	12
Ja, jag bor med en förälder i en ny familj	5	2	4	5
Ja, jag bor växelvis hos mina föräldrar	8	0	7	8
Ja, jag bor med någon annan/några andra, nämligen	1	11	9	2
Nej, jag bor ensam	1	7	16	2

3. Vilken är dina föräldrars högsta utbildningsnivå, mamma?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Har inte studerat	1	26	3	2
Grundskola eller motsvarande	10	29	10	10
Gymnasieskola eller motsvarande	39	13	42	38
Högskola eller motsvarande	45	14	40	44
Vet inte	5	19	5	5

3. Vilken är dina föräldrars högsta utbildningsnivå, pappa?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Har inte studerat	2	16	2	2
Grundskola eller motsvarande	14	19	18	14
Gymnasieskola eller motsvarande	44	17	49	44
Högskola eller motsvarande	33	21	24	33
Vet inte	7	27	7	7

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... mamma Anställd

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
	78	10	70	76

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning? ... mamma Egen företagare

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
	19	3	24	19

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning? ... mamma Sköter hemmet

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
	7	9	9	7

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... mamma Studerar

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
	7	21	9	7

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... mamma Föräldraledig

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
	1	3	2	1

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... mamma Arbetslös

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
4	15	5	4

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... mamma Förtids-, sjuk- eller ålderspensionär

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
4	12	4	4

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... mamma Sjukskriven

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
3	11	5	3

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... mamma Vet inte

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
1	10	1	1

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... pappa Anställd

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
55	10	46	54

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... pappa Egen företagare

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
16	7	22	16

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... pappa Sköter hemmet

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
3	3	3	3

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... pappa Föräldraledig

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
1	2	1	1

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... pappa Arbetslös

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
4	18	4	4

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... pappa Förtids-, sjuk- eller ålderspensionär

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
3	5	3	3

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... pappa Sjukskriven

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
1	10	2	2

4. Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?... pappa Vet inte

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
4	22	5	4

5. Har du eller någon av dina föräldrar invandrat till Sverige?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja, från ett land i Norden	5	2	6	5
Ja, från ett land i Europa utom Norden	6	5	4	6
Ja, från ett land utanför Europa	11	68	10	12
Nej	77	25	80	77

6. Hur länge har du bott i Sverige?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Mindre än 1 år	1	3	2	1
1–3 år	7	37	15	9
4–6 år	7	28	9	8
7–9 år	4	12	7	5
10 år eller mer	81	22	67	77

7. Är du svensk medborgare?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	85	43	74	83
Nej	15	57	26	17

8. Vilket var ditt sammanlagda betyg (meritvärde) när du gick ut grundskolan?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Under 160 poäng	8	22	6	8
160–199 poäng	22	19	23	22
200–239 poäng	22	13	26	22
240–279 poäng	25	9	22	25
280–320 poäng	21	5	19	21
Jag har inte gått grundskola i Sverige	2	32	4	3
	98	68	96	97

9. Hur länge har du studerat på gymnasienivå?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Mindre än en termin	3	10	1	2
1–2 terminer	32	40	28	32
3–4 terminer	35	32	32	35
5–6 terminer	28	14	35	28
Mer än 6 terminer	3	5	3	3

10. Vilket är det främsta skälet till att du började studera på gymnasienivå?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Det var självklart att jag skulle fortsätta att studera på gymnasienivå	53	31	54	53
Jag behöver gymnasieutbildning för att senare kunna söka vidare till högskolan	24	44	20	24
Gymnasieutbildning krävs för det yrke jag vill ägna mig åt	15	15	16	15
Genom en gymnasieutbildning blir jag mer allmänbildad och får större kunskaper	5	5	5	5
Jag kunde inte få något arbete direkt efter grundskolan	1	1	2	1
Jag började studera på gymnasienivå för att få studiebidrag	0	0	0	0
Annat, nämligen	1	4	3	1

11. Har du någon gång funderat över att inte fortsätta studera på gymnasienivå?... Nej

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
79	82	77	78

11. Har du någon gång funderat över att inte fortsätta studera på gymnasienivå?... Ja, för att arbeta

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
6	11	8	6

11. Har du någon gång funderat över att inte fortsätta studera på gymnasienivå?... Ja, för att jag inte har varit intresserad

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
3	1	3	3

11. Har du någon gång funderat över att inte fortsätta studera på gymnasienivå?... Ja, på grund av skoltrötthet

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
14	5	14	14

11. Har du någon gång funderat över att inte fortsätta studera på gymnasienivå?... Ja, för att jag inte har lyckats med mina studier

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
3	1	3	3

11. Har du någon gång funderat över att inte fortsätta studera på gymnasienivå?... Ja, för att läsa annan utbildning

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
2	2	4	2

11. Har du någon gång funderat över att inte fortsätta studera på gymnasienivå?... Ja, av annan anledning, nämligen

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
2	2	2	2

12. Upplever du att du lyckas med dina studier på gymnasienivå?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja, helt	54	59	62	55
Ja, delvis	43	38	35	43
Nej	3	3	3	3
Total	100	100	100	100

13. Skolkade du förra terminen?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Nej, jag skolkade inte förra terminen	72	78	77	73
Ja, jag skolkade motsvarande 1–10 skoldagar under förra terminen	23	18	19	23
Ja, jag skolkade motsvarande 11–19 skoldagar under förra terminen	3	2	1	3
Ja, jag skolkade motsvarande 20 skoldagar eller mer under förra terminen	2	1	3	2
	100	100	100	100

14. Känner du till att du kan bli av med ditt/dina bidrag från CSN om du skolkar?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	94	89	94	94
Nej	6	11	6	6
Total	100	100	100	100

15. Känner du till närvarokraven på din skola?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	87	90	89	87
Nej	13	10	11	13
Total	100	100	100	100

16. Är risken att förlora ditt studiebidrag viktig för att du ska låta bli att skolkar?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	38	32	36	38
Nej	11	9	12	11
Jag skolkar aldrig	51	59	52	51
Total	100	100	100	100

17. Känner du till att din familj kan förlora andra bidrag (t.ex. bostadsbidrag) om du skolkar?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	32	44	43	33
Nej	68	56	57	67
Total	100	100	100	100

18. Har du studiebidrag?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	100	98	96	100
Nej	0	2	4	0
Total	0	100	100	100

19. Hade du börjat studera på gymnasienivå även om det inte hade funnits studiebidrag?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	65	62	50	64
Ja, troligen	30	22	42	31
Nej, troligen inte	3	6	5	4
Nej	1	10	2	1
Total	100	100	100	100

20. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits studiebidrag, vilka hade följderna blivit?... Det hade troligen inte haft någon betydelse för mig

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Det hade troligen inte haft någon betydelse för mig	28	15	14	27

20. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits studiebidrag, vilka hade följderna blivit?... Jag hade troligen varit tvungen att arbeta mer under studietiden

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Jag hade troligen varit tvungen att arbeta mer under studietiden	40	54	45	40

20. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits studiebidrag, vilka hade följderna blivit?... Mina föräldrar hade troligen fått hjälpa till i högre utsträckning

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Mina föräldrar hade troligen fått hjälpa till i högre utsträckning	48	25	55	48

20. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits studiebidrag, vilka hade följderna blivit?... Det hade fått andra följder, nämligen

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Det hade fått andra följder, nämligen	3	6	4	3

21. Skulle du fortsätta att studera på gymnasienivå om ditt studiebidrag av någon anledning blev indraget?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	63	59	50	62
Ja, troligen	32	26	39	32
Nej, troligen inte	4	10	8	4
Nej	1	6	3	1
Total	100	100	100	100

22. Om du skulle fortsätta att studera trots att studiebidraget hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Det skulle troligen inte ha haft någon betydelse för mig

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Det skulle troligen inte ha haft någon betydelse för mig	25	15	13	24

22. Om du skulle fortsätta att studera trots att studiebidraget hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Jag skulle troligen ha varit tvungen att arbeta mer under studietiden

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Jag skulle troligen ha varit tvungen att arbeta mer under studietiden	42	51	45	42

22. Om du skulle fortsätta att studera trots att studiebidraget hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Mina föräldrar skulle troligen ha fått hjälpa till i högre utsträckning

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
	45	22	53	45

22. Om du skulle fortsätta att studera trots att studiebidraget hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Det skulle ha fått andra följder, nämligen

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Det skulle ha fått andra följder, nämligen	3	4	6	4

23. Vem eller vilka bestämmer över studiebidraget?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Jag bestämmer själv över hela studiebidraget	66	53	60	66
Jag och mina föräldrar bestämmer tillsammans över studiebidraget	26	37	33	27
Någon av eller båda mina föräldrar bestämmer över hela studiebidraget	7	6	5	7
Annan, nämligen	1	4	1	1
Total	100	100	100	100

24. Vilken betydelse tror du att studiebidraget har för din familjs ekonomi?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Stor betydelse	16	40	33	18
Ganska stor betydelse	26	25	32	26
Ganska liten betydelse	23	8	19	23
Liten betydelse	19	6	6	18
Ingen betydelse	16	21	10	16
Total	100	100	100	100

25. Vilken betydelse har studiebidraget för din ekonomi?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Stor betydelse	68	79	77	69
Ganska stor betydelse	21	16	17	21
Ganska liten betydelse	5	2	3	5
Liten betydelse	3	2	2	3
Ingen betydelse	2	1	1	2
Total	100	100	100	100

26. Har du inackorderingstillägg från din hemkommun eller CSN?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Nej	100	80	0	92
1 000–1 300 kronor/månad	0	7	33	3
1 301–1 600 kronor/månad	0	2	37	3
1 601–1 900 kronor/månad	0	6	19	1
1 901–2 200 kronor/månad	0	3	6	1
Mer än 2 200 kronor/månad	0	3	5	0
Total	100	100	100	100

27. Hade du börjat studera på gymnasienivå även om det inte hade funnits inackorderingstillägg?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	68	59	50	60
Ja, troligen	24	27	34	29
Nej, troligen inte	4	5	14	9
Nej	4	8	3	3
Total	100	100	100	100

28. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits inackorderingstillägg, vilka hade följderna blivit?... Det hade troligen inte haft någon betydelse för mig

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
	3	12	11	4

28. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits inackorderingstillägg, vilka hade följderna blivit?... Jag hade troligen varit tvungen att arbeta mer under studietiden

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
1	17	27	3

28. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits inackorderingstillägg, vilka hade följderna blivit?... Mina föräldrar hade troligen fått hjälpa till i högre utsträckning

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
1	6	39	4

28. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits inackorderingstillägg, vilka hade följderna blivit?... Jag hade troligen varit tvungen att studera på min hemort/i min hemkommun

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
1	2	35	3

28. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits inackorderingstillägg, vilka hade följderna blivit?... Det hade fått andra följder, nämligen

Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
0	2	10	1

29. Skulle du fortsätta att studera på gymnasienivå om ditt inackorderingstillägg av någon anledning blev indraget?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	64	57	42	54
Ja, troligen	25	26	42	34
Nej, troligen inte	7	10	13	9
Nej	5	7	3	4
Total	100	100	100	100

30. Om du skulle fortsätta att studera trots att inackorderingstillägget hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Det skulle troligen inte ha haft någon betydelse för mig

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Det skulle troligen inte ha haft någon betydelse för mig	2	8	10	3

30. Om du skulle fortsätta att studera trots att inackorderingstillägget hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Jag skulle troligen ha varit tvungen att arbeta mer under studietiden

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Jag skulle troligen ha varit tvungen att arbeta mer under studietiden	1	19	35	4

30. Om du skulle fortsätta att studera trots att inackorderingstillägget hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Mina föräldrar skulle troligen ha fått hjälpa till i högre utsträckning

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Mina föräldrar skulle troligen ha fått hjälpa till i högre utsträckning	1	6	46	4

30. Om du skulle fortsätta att studera trots att inackorderingstillägget hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Jag skulle troligen ha varit tvungen att studera på min hemort/i min hemkommun

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Jag skulle troligen ha varit tvungen att studera på min hemort/i min hemkommun	0	2	22	2

30. Om du skulle fortsätta att studera trots att inackorderingstillägget hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Det skulle ha fått andra följder, nämligen

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Det skulle ha fått andra följder, nämligen	0	2	9	1

31. Vem eller vilka bestämmer över inackorderingstillägget?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Jag bestämmer själv över hela inackorderingstillägget	45	45	22	29
Jag och mina föräldrar bestämmer tillsammans över inackorderingstillägget	36	40	38	36
Någon av eller båda mina föräldrar bestämmer över hela inackorderingstillägget	6	8	38	29
Annan, nämligen	13	6	2	6
Total	100	100	100	100

32. Vilken betydelse tror du att inackorderingstillägget har för din familjs ekonomi?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Stor betydelse	25	38	47	39
Ganska stor betydelse	16	29	30	27
Ganska liten betydelse	10	12	12	11
Liten betydelse	8	6	5	7
Ingen betydelse	40	15	6	16
Total	100	100	100	100

33. Vilken betydelse har inackorderingstillägget för din ekonomi?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Stor betydelse	44	64	62	55
Ganska stor betydelse	16	20	18	19
Ganska liten betydelse	5	6	7	7
Liten betydelse	3	3	4	4
Ingen betydelse	32	7	10	15
Total	100	100	100	100

34. Har du extra tillägg?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Nej	100	0	100	97
285 kronor/månad	0	10	0	0
570 kronor/månad	0	6	0	0
855 kronor/månad	0	84	0	2
Total	0	100	100	100

35. När fick du veta att det fanns extra tillägg?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Före sista årskursen i grundskolan	5	11	7	
Under årskurs 9	17	19	27	19
När jag redan påbörjat mina gymnasiestudier	78	70	66	75
Total	100	100	100	100

36. Hade du börjat studera på gymnasienivå även om det inte hade funnits extra tillägg?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	78	67	78	76
Ja, troligen	20	23	18	20
Nej, troligen inte	1	4	2	2
Nej	1	5	2	2
Total	100	100	100	100

37. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits extra tillägg, vilka hade följderna blivit?... Det hade troligen inte haft någon betydelse för mig

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	3	25	5	4

37. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits extra tillägg, vilka hade följderna blivit?... Jag hade troligen varit tvungen att arbeta mer under studietiden

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	1	52	3	3

37. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits extra tillägg, vilka hade följderna blivit?... Mina föräldrar hade troligen fått hjälpa till i högre utsträckning

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	1	22	3	2

37. Om du hade börjat studera trots att det inte funnits extra tillägg, vilka hade följderna blivit?... Det hade fått andra följder, nämligen

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	0	5	3	0

38. Skulle du fortsätta att studera på gymnasienivå om ditt extra tillägg av någon anledning blev indraget?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	96	71	95	93
Ja, troligen	4	19	3	6
Nej, troligen inte	0	5	2	1
Nej	0	5	1	1
Total	100	100	100	100

39. Om du skulle fortsätta att studera trots att ditt extra tillägg hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Det skulle troligen inte ha haft någon betydelse för mig

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	22	40	25	23

39. Om du skulle fortsätta att studera trots att ditt extra tillägg hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Jag skulle troligen ha varit tvungen att arbeta mer under studietiden

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	1	36	2	2

39. Om du skulle fortsätta att studera trots att ditt extra tillägg hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Mina föräldrar skulle troligen ha fått hjälpa till i högre utsträckning

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	1	18	2	1

39. Om du skulle fortsätta att studera trots att ditt extra tillägg hade blivit indraget, vilka hade följderna blivit?... Det skulle ha fått andra följder, nämligen

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	0	4	0	0

40. Vem eller vilka bestämmer över det extra tillägget?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Jag bestämmer själv över hela extra tillägget	52	55	41	51
Jag och mina föräldrar bestämmer tillsammans över extra tillägget	36	33	35	34
Någon av eller båda mina föräldrar bestämmer över hela extra tillägget	3	7	8	6
Annan, nämligen	9	6	16	9
Total	100	100	100	100

41. Vilken betydelse tror du att det extra tillägget har för din familjs ekonomi?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Stor betydelse	34	38	26	34
Ganska stor betydelse	12	25	24	19
Ganska liten betydelse	10	10	11	9
Liten betydelse	13	8	5	11
Ingen betydelse	31	19	34	27
Total	100	100	100	100

42. Vilken betydelse har det extra tillägget för din ekonomi?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Stor betydelse	58	73	58	63
Ganska stor betydelse	12	19	14	15
Ganska liten betydelse	2	4	6	2
Liten betydelse	4	3	0	3
Ingen betydelse	25	2	22	17
Total	100	100	100	100

43. Brukar du arbeta? Räkna inte med praktik inom utbildningen ... Ja, på vardagar

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	10	2	6	10

43. Brukar du arbeta? Räkna inte med praktik inom utbildningen ... Ja, på helger och lov

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	37	13	43	37

43. Brukar du arbeta? Räkna inte med praktik inom utbildningen ... Nej

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Nej, arbetar inte	60	86	54	59

44. Hur många timmar arbetar du i genomsnitt per vecka under terminstid?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
0–5 timmar	61	60	58	61
6–10 timmar	22	20	21	22
11–15 timmar	8	6	11	8
16–20 timmar	4	4	4	4
Mer än 20 timmar	5	10	6	5
Total	100	100	100	100

45. Ungefär hur mycket tjänade du på arbete under år 2011 före skatt?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Jag tjänade ingenting under år 2011	11	55	16	12
1–5 000 kronor	22	13	19	21
5 001–10 000 kronor	18	14	21	18
10 001–15 000 kronor	13	8	13	13
15 001–20 000 kronor	13	3	13	13
20 001–25 000 kronor	7	3	4	6
25 001–30 000 kronor	4	5	5	4
Mer än 30 000 kronor	12	0	9	12
Total	100	100	100	100

46. Vilka är de främsta skälen till att du arbetar?... För att försörja mig själv (dvs. kostnader för boende och mat)

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	6	10	19	7

46. Vilka är de främsta skälen till att du arbetar?... För att bidra till familjens försörjning (dvs. kostnader för boende och mat)

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	3	7	5	4

46. Vilka är de främsta skälen till att du arbetar?... För att ha råd med andra personliga utgifter (t.ex. kläder, cafébesök, mobiltelefon)

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	35	15	37	35

46. Vilka är de främsta skälen till att du arbetar?... För att få arbetspraktik

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	7	5	9	7

46. Vilka är de främsta skälen till att du arbetar?... För att lättare få arbete efter studierna

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	17	11	19	17

46. Vilka är de främsta skälen till att du arbetar?... För att det är roligt

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	11	2	14	11

46. Vilka är de främsta skälen till att du arbetar?... Annat, nämligen

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja	3	1	2	3

47. Upplever du att arbetet inverkar på dina studier?

	Enbart SB	Extra	Inack	Samtliga
Ja, positivt	31	43	42	32
Ja, negativt	14	20	15	14
Nej	55	38	42	54
Total	100	100	100	100

SKL:s enkätundersökning om inackorderingsstöd

Utredningen har under hösten 2012, i samarbete med SKL, låtit genomföra en enkätundersökning som skickats till Sveriges 290 kommuner. Enkäten innehöll bl.a. frågor om kommunernas stöd till elever som bor inackorderade. Nedan följer en redovisning av svaren.

Tabell 1. Svarsfrekvens

Fullständig	234	81%
Ofullständig	22	8%
Bortfall	18	6%
Fel	16	6%
Summa	290	100%

Tabell 2. Finns det elever folkbokförda i kommunen som får inackorderingsstöd?

Ja	260	100%
Nej	0	0%
Summa	260	100%

Tabell 3. Ger kommunen inackorderingsstöd även till elever som tagits emot på en utbildning i andra hand?

Ja	78	32%
Nej	169	68%
Summa	247	100%

Tabell 4. Vilket krav på minsta avstånd mellan föräldrahem och skola har kommunen

Inget	65	27%
40 km	77	32%
50 km	37	15%
Annat avstånd	64	26%
Summa	243	100%

Tabell 5. Vilket krav på minsta restid per dag mellan föräldrahem och skola har kommunen?

Inget	56	23%
2 timmar	86	35%
3 timmar	71	29%
Annat antal timmar	35	14%
Summa	248	100%

Tabell 6. Beviljar kommunen inackorderingsstöd om det föreligger särskilda skäl, även om alla grundkrav inte är uppfyllda?

Ja	181	73%
Nej	68	27%
Summa	249	100%

Tabell 7. Ger kommunen inackorderingsstöd under tid som eleven deltar i arbetsplatsförlagt lärande (APL) på annan ort än där den skolförlagda delen av utbildningen äger rum?

Ja	156	64%
Nej	88	36%
Summa	244	100%

Tabell 8. Vem har beslutat om kommunens riktlinjer angående inackorderingsstöd?

Kommunfullmäktige	16	7%
Ansvarig nämnd	185	76%
Ansvarig förvaltning	25	10%
Annan	18	7%
Beslut om riktlinjer saknas	1	0%
Summa	245	100%

Tabell 9. Tillämpas fler beloppsnivåer än minimibeloppet (ca 1 460 kr)?

Ja	153	61%
Nej	96	39%
Summa	249	100%

Tabell 10. Kan din kommun dela upp de elever som fått inackorderingsstöd under år 2011 i flickor och pojkar?

Ja	207	86%
Nej	35	14%
Summa	242	100%

Tabell 11. Ange den totala summan som kommunen har betalat ut i form av inackorderingsstöd under år 2011.

	Antal svarande kommuner	Medelvärde (tkr)	Maxvärde (tkr)	Minvärde (tkr)	Totalt utbetalt inackorderingsstöd (tkr)	Median (tkr)
	218	314525	18460000	10	68566551	876

Tabell 12. Hur många arbetsdagar per år går åt för att administrera inackorderingsstödet?

	Antal svarande kommuner	Medelvärde	Maxvärde	Minvärde	Totalt antal dagar	Median
	205	13	200	1	2597	8

Tabell 13. Ger kommunen även bidrag för dagliga resor till elever som får inackorderingsstöd?

Ja	39	16%
Nej	199	84%
Summa	238	100%

Tabell 14. Svarsfrekvens, kommungrupper

	Fullständig	Ofullständig	Bortfall	Fel	Summa
Storstäder	3	0	0	0	3
	100%	0%	0%	0%	100%
Förortskommuner till storstäder	32	3	3	0	38
	84%	8%	8%	0%	100%
Större städer	29	1	0	1	31
	94%	3%	0%	3%	100%
Förortskommuner till större städer	15	4	2	1	22
	68%	18%	9%	5%	100%
Pendlingskommuner	41	1	4	5	51
	80%	2%	8%	10%	100%
Turism- och besöksnäringkommuner	17	2	0	1	20
	85%	10%	0%	5%	100%
Varuproducerande kommuner	38	6	5	5	54
	70%	11%	9%	9%	100%
Glesbygdskommuner	16	0	2	2	20
	80%	0%	10%	10%	100%
Kommuner i tätbefolkad region	29	3	2	1	35
	83%	9%	6%	3%	100%
Kommuner i glesbefolkad region	14	2	0	0	16
	88%	13%	0%	0%	100%

Tabell 15. Finns det elever folkbokförda i kommunen som får inackorderingsstöd?

	Ja	Nej	Summa
Storstäder	3	0	3
	100%	0%	100%
Förortskommuner tillorstäder	34	0	34
	100%	0%	100%
Större städer	31	0	31
	100%	0%	100%
Förortskommuner till större städer	17	0	17
	100%	0%	100%
Pendlingskommuner	46	0	46
	100%	0%	100%
Turism- och besöksnäringkommuner	19	0	19
	100%	0%	100%
Varuproducerande kommuner			
	44	0	44
Glesbygdskommuner	100%	0%	100%
Kommuner i tätbefolkad region	18	0	18
	100%	0%	100%
Kommuner i glesbefolkad region	33	0	33
	100%	0%	100%
	15	0	15
	100%	0%	100%

Tabell 16. Ger kommunen inackorderingsstöd även till elever som tagits emot på en utbildning i andra hand?

	Ja	Nej	Summa
Storstäder	0	3	3
	0%	100%	100%
Förortskommuner tillorstäder	11	22	33
	33%	67%	100%
Större städer	8	20	28
	29%	71%	100%
Förortskommuner till större städer	9	8	17
	53%	47%	100%
Pendlingskommuner	17	26	43
	40%	60%	100%
Turism- och besöksnäringkommuner	7	12	19
	37%	63%	100%
Varuproducerande kommuner	12	29	41
	29%	71%	100%
Glesbygdskommuner	6	11	17
	35%	65%	100%
Kommuner i tätbefolkad region	5	27	32
	16%	84%	100%
Kommuner i glesbefolkad region	3	11	14
	21%	79%	100%

Tabell 17. Vilket krav på minsta avstånd mellan föräldrahem och skola har kommunen?

	Inget	40 km	50 km	Annat avstånd	Summa
Storstäder	1	2	0	0	3
	33%	67%	0%	0%	100%
Förortskommuner tillorstäder	5	11	4	13	33
	15%	33%	12%	39%	100%
Större städer	6	12	4	5	27
	22%	44%	15%	19%	100%
Förortskommuner till större städer	6	4	2	5	17
	35%	24%	12%	29%	100%
Pendlingskommuner	12	9	12	8	41
	29%	22%	29%	20%	100%
Turism- och besöksnäringkommuner	2	4	3	10	19
	11%	21%	16%	53%	100%
Varuproducerande kommuner	13	15	5	7	40
	33%	38%	13%	18%	100%
Glesbygdskommuner	5	3	1	8	17
	29%	18%	6%	47%	100%
Kommuner i tätbefolkad region	11	14	3	4	32
	34%	44%	9%	13%	100%
Kommuner i glesbefolkad region	4	3	3	4	14
	29%	21%	21%	29%	100%

Tabell 18. Vilket krav på minsta restid per dag mellan föräldrahem och skola har kommunen?

	Inget	Två timmar	Tre timmar	Annat	Summa
Storstäder	0	0	1	2	3
	0%	0%	33%	67%	100%
Förortskommuner tillorstäder	8	15	8	3	34
	24%	44%	24%	9%	100%
Större städer	4	9	11	4	28
	14%	32%	39%	14%	100%
Förortskommuner till större städer	3	5	8	1	17
	18%	29%	47%	6%	100%
Pendlingskommuner	6	15	12	9	42
	14%	36%	29%	21%	100%
Turism- och besöksnäringkommuner	9	4	2	4	19
	47%	21%	11%	21%	100%
Varuproducerande kommuner	9	15	10	7	41
	22%	37%	24%	17%	100%
Glesbygdskommuner	7	9	2	0	18
	39%	50%	11%	0%	100%
Kommuner i tätbefolkad region	2	10	16	4	32
	6%	31%	50%	13%	100%
Kommuner i glesbefolkad region	8	4	1	1	14
	57%	29%	7%	7%	100%

Tabell 19. Beviljar kommunen inackorderingsstöd om det föreligger särskilda skäl, även om alla grundkrav inte är uppfyllda?

	Ja	Nej	Summa
Storstäder	1	2	3
	33%	67%	100%
Förortskommuner tillorstäder	15	19	34
	44%	56%	100%
Större städer	19	9	28
	68%	32%	100%
Förortskommuner till större städer	15	2	17
	88%	12%	100%
Pendlingskommuner	35	8	43
	81%	19%	100%
Turism- och besöksnäringkommuner	16	3	19
	84%	16%	100%
Varuproducerande kommuner	33	8	41
	80%	20%	100%
Glesbygdskommuner	12	6	18
	67%	33%	100%
Kommuner i tätbefolkad region	25	7	32
	78%	22%	100%
Kommuner i glesbefolkad region	10	4	14
	71%	29%	100%

Tabell 20. Ger kommunen inackorderingsstöd under tid som eleven deltar i arbetsplatsförlagt lärande (APL) på annan ort än där den skolförlagda delen av utbildningen äger rum?

	Ja	Nej	Summa
Storstäder	2	1	3
	67%	33%	100%
Förortskommuner tillorstäder	16	16	32
	50%	50%	100%
Större städer	14	14	28
	50%	50%	100%
Förortskommuner till större städer	10	7	17
	59%	41%	100%
Pendlingskommuner	30	12	42
	71%	29%	100%
Turism- och besöksnäringkommuner	14	5	19
	74%	26%	100%
Varuproducerande kommuner	28	11	39
	72%	28%	100%
Glesbygdskommuner	14	4	18
	78%	22%	100%
Kommuner i tätbefolkad region	20	12	32
	63%	38%	100%
Kommuner i glesbefolkad region	8	6	14
	57%	43%	100%

Tabell 21. Vem har beslutat om kommunens riktlinjer angående inackorderingsstöd?

	Kommun- fullmäktige	Ansvarig nämnd	Ansvarig förvaltning	Annan	Beslut om riktlinjer saknas	Summa
Storstäder	0	3	0	0	0	3
	0%	100%	0%	0%	0%	100%
Förortskommuner till storstäder	1	26	5	1	0	33
	3%	79%	15%	3%	0%	100%
Större städer	1	22	3	1	0	27
	4%	81%	11%	4%	0%	100%
Förortskommuner till större städer	1	12	2	1	0	16
	6%	75%	13%	6%	0%	100%
Pendlingskommuner	5	30	2	6	0	43
	12%	70%	5%	14%	0%	100%
Turism- och besöksnäringkommuner	2	15	1	1	0	19
	11%	79%	5%	5%	0%	100%
Varuproducerande kommuner	2	26	6	5	1	40
	5%	65%	15%	13%	3%	100%
Glesbygdskommuner	3	15	0	0	0	18
	17%	83%	0%	0%	0%	100%
Kommuner i tätbefolkad region	0	24	5	3	0	32
	0%	75%	16%	9%	0%	100%
Kommuner i glesbefolkad region	1	12	1	0	0	14
	7%	86%	7%	0%	0%	100%

Tabell 22. Tillämpas fler beloppsnivåer än minimibeloppet (ca 1 460 kr)?

	Ja	Nej	Summa
Storstäder	2	1	3
	67%	33%	100%
Förortskommuner tillorstäder	14	20	34
	41%	59%	100%
Större städer	22	6	28
	79%	21%	100%
Förortskommuner till större städer	12	5	17
	71%	29%	100%
Pendlingskommuner	30	13	43
	70%	30%	100%
Turism- och besöksnäringkommuner	9	10	19
	47%	53%	100%
Varuproducerande kommuner	29	12	41
	71%	29%	100%
Glesbygdskommuner	8	10	18
	44%	56%	100%
Kommuner i tätbefolkad region	22	10	32
	69%	31%	100%
Kommuner i glesbefolkad region	5	9	14
	36%	64%	100%

Tabell 23. Kan din kommun dela upp de elever som fått inackorderingsstöd under år 2011 i flickor och pojkar?

	Ja	Nej	Summa
Storstäder	2	0	2
	100%	0%	100%
Förortskommuner tillorstäder	26	8	34
	76%	24%	100%
Större städer	22	4	26
	85%	15%	100%
Förortskommuner till större städer	14	3	17
	82%	18%	100%
Pendlingskommuner	36	5	41
	88%	12%	100%
Turism- och besöksnäringkommuner	14	5	19
	74%	26%	100%
Varuproducerande kommuner	33	7	40
	83%	18%	100%
Glesbygdskommuner	15	2	17
	88%	12%	100%
Kommuner i tätbefolkad region	31	1	32
	97%	3%	100%
Kommuner i glesbefolkad region	14	0	14
	100%	0%	100%

Tabell 24. Ange den totala summan som kommunen har betalat ut i form av inackorderingsstöd under år 2011.

	Summa (tkr)
Storstäder	1145
Förortskommuner tillorstäder	7044382
Störrestäder	12388345
Förortskommuner tillstörrestäder	641598
Pendlingskommuner	14329956
Turism- och besöksnäringkommuner	22947385
Varuproducerandekommuner	3932615
Glesbygdskommuner	884783
Kommuner i tätbefolkad region	3404538
Kommuner i glesbefolkad region	2991804

Tabell 25. Hur många arbetsdagar per år går åt för att administrera inackorderingsstödet?

	Summa, dagar
Storstäder	15
Förortskommuner tillorstäder	362
Störrestäder	405
Förortskommuner tillstörrestäder	106
Pendlingskommuner	542
Turism- och besöksnäringkommuner	162
Varuproducerandekommuner	274
Glesbygdskommuner	225
Kommuner i tätbefolkad region	347
Kommuner i glesbefolkad region	159

Tabell 26. Ger kommunen även bidrag för dagliga resor till elever som får inackorderingsstöd?

	Ja	Nej	Summa
Storstäder	0	2	2
	0%	100%	100%
Förortskommuner tillorstäder	10	22	32
	31%	69%	100%
Större städer	9	20	29
	31%	69%	100%
Förortskommuner till större städer	2	13	15
	13%	87%	100%
Pendlingskommuner	3	39	42
	7%	93%	100%
Turism- och besöksnäringkommuner	5	12	17
	29%	71%	100%
Varuproducerande kommuner	7	32	39
	18%	82%	100%
Glesbygdskommuner	0	18	18
	0%	100%	100%
Kommuner i tätbefolkad region	2	28	30
	7%	93%	100%
Kommuner i glesbefolkad region	1	13	14
	7%	93%	100%

Statens offentliga utredningar 2013

Kronologisk förteckning

1. Förändrad hantering av importmoms. Fi.
2. Patientlag. S.
3. Trängselskatt – delegation, sanktioner och utländska fordon. Fi.
4. Tillstånd och medling. Ju.
5. Djurhållning och miljön
– hantering av risker och möjligheter med stallgödsel. L.
6. Att förebygga och hantera finansiella kriser. Fi.
7. Skärpningar i vapenlagstiftningen. Ju.
8. Den svenska veteranpolitiken
Statligt bidrag till frivilliga organisationer som stödjer veteransoldater och anhöriga. Fö.
9. Riksbankens finansiella oberoende och balansräkning. Fi.
10. Rätta byggfelen snabbt!
– med effektivare förelägganden och försäkringar. S.
11. Kunskapsläget på Kärnavfallsområdet 2013. Slutförvarsansökan under prövning; kompletteringskrav och framtidsalternativ. M.
12. Goda affärer – en strategi för hållbar, offentlig upphandling. Fi.
13. Ungdomar utanför gymnasieskolan
– ett förtydligt ansvar för stat och kommun. U.
14. En översyn inom Sevesoområdet
– förslag till en förstärkt organisation för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Fö.
15. För framtidens hälsa – en ny läkarutbildning. U.
16. Effektivare konkurrenstillsyn. N.
17. Brottmålsprocessen. Del 1 och 2. Ju.
18. Regeringsbeslut av ett statsråd – SRÅ. Fö.
19. Mera glädje för pengarna. Ku.
20. Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå – en översyn för ökad individanpassning och effektivitet. U.
21. Internationell straffverkställighet. Ju.
22. Så enkelt som möjligt för så många som möjligt
– samordning och digital samverkan. N.
23. Ersättning vid läkemedelsskador och miljöhänsyn i läkemedelsförmånerna. S.
24. E-röstning och andra valfrågor. Ju.
25. Åtgärder för ett längre arbetsliv. + Lättläst + Daisy. S.
26. Fri att leka och lära
– ett målinriktat arbete för barns ökade säkerhet i förskolan. U.
27. Vissa frågor om gode män och förvaltare. Ju.
28. Försäkring på transportområdet i krig och kris. Fi.
29. Det svenska medborgarskapet. A.
30. Det tar tid
– om effekter av skolpolitiska reformer. U.
31. En digital agenda i människans tjänst
– Sveriges digitala ekosystem, dess aktörer och drivkrafter. N.
32. Budgettramverket
– uppfyller det EU:s direktiv? Fi.
33. En myndighet för alarmering. Fö.
34. En effektivare plan- och bygglovsprocess. S.
35. En ny lag om personnamn. Ju.
36. Disciplinansvar i ett reformerat försvar. Fö.
37. Begripliga beslut på migrationsområdet. Ju.
38. Vad bör straffas? Del 1 och 2. Ju.
39. Europarådets konvention om it-relaterad brottslighet. Ju.
40. Att tänka nytt för att göra nytta
– om perspektivskiften i offentlig verksamhet. S.
41. Förskolegaranti. U.
42. Tillsyn över polisen. Ju.
43. Långsiktigt hållbar markanvändning
– del 1. M.
44. Ansvarsfull hälso- och sjukvård. S.

45. Rätt information
 - Kvalitet och patientsäkerhet för vuxna med nedsatt beslutsförmåga. S.
46. Beskattning av mikroproducerad el m.m. Fi.
47. Effektivare bredbandsstöd. N.
48. Patentlagen och det enhetliga europeiska patentsystemet. Ju.
49. Nämndemannauppdraget
 - breddad rekrytering och kvalificerad medverkan. Ju.
50. En väg till ökad tillsyn: marknadsföring av och e-handel med alkohol och tobak. S.
51. Skydd för geografisk information. Fö.
52. Moderniserad studiehjälp. U.

Statens offentliga utredningar 2013

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Tillstånd och medling. [4]
- Skärpningar i vapenlagstiftningen. [7]
- Brottmålsprocessen. Del 1 och 2. [17]
- Internationell straffverkställighet. [21]
- E-röstning och andra valfrågor. [24]
- Vissa frågor om gode män och förvaltare. [27]
- En ny lag om personnamn. [35]
- Begripliga beslut på migrationsområdet. [37]
- Vad bör straffas? Del 1 och 2. [38]
- Europarådets konvention om it-relaterad brottslighet. [39]
- Tillsyn över polisen. [42]
- Patentlagen och det enhetliga europeiska patentsystemet. [48]
- Nämndemannauppdraget
 - breddad rekrytering och kvalificerad medverkan. [49]

Försvarsdepartementet

- Den svenska veteranpolitiken
 - Statligt bidrag till frivilliga organisationer som stödjer veteransoldater och anhöriga. [8]
- En översyn inom Sevesoområdet
 - förslag till en förstärkt organisation för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. [14]
- Regeringsbeslut av ett statsråd – SRÄ. [18]
- En myndighet för alarmering. [33]
- Disciplinansvar i ett reformerat försvar. [36]
- Skydd för geografisk information. [51]

Socialdepartementet

- Patientlag. [2]
- Rätta byggfelen snabbt!
 - med effektivare förelägganden och försäkringar. [10]
- Ersättning vid läkemedelsskador och miljöhänsyn i läkemedelsförmånerna. [23]
- Åtgärder för ett längre arbetsliv. + Lättläst + Daisy. [25]

- En effektivare plan- och bygglovsprocess. [34]
- Att tänka nytt för att göra nytta
 - om perspektivskiften i offentlig verksamhet. [40]
- Ansvarfull hälso- och sjukvård. [44]
- Rätt information
 - Kvalitet och patientsäkerhet för vuxna med nedsatt beslutsförmåga. [45]
- En väg till ökad tillsyn: marknadsföring av och e-handel med alkohol och tobak. [50]

Finansdepartementet

- Förändrad hantering av importmoms. [1]
- Trängselskatt – delegation, sanktioner och utländska fordon. [3]
- Att förebygga och hantera finansiella kriser. [6]
- Riksbankens finansiella oberoende och balansräkning. [9]
- Goda affärer – en strategi för hållbar, offentlig upphandling. [12]
- Försäkring på transportområdet i krig och kris. [28]
- Budgetramverket
 - uppfyller det EU:s direktiv? [32]
- Beskattning av mikroproducerad el m.m. [46]

Utbildningsdepartementet

- Ungdomar utanför gymnasieskolan
 - ett förtydligt ansvar för stat och kommun. [13]
- För framtidens hälsa – en ny läkarutbildning. [15]
- Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå – en översyn för ökad individanpassning och effektivitet. [20]
- Fri att leka och lära
 - ett målinriktat arbete för barns ökade säkerhet i förskolan. [26]
- Det tar tid
 - om effekter av skolpolitiska reformer. [30]

Förskolegaranti. [41]
Moderniserad studiehjälp. [52]

Landsbygdsdepartementet

Djurhållning och miljön
– hantering av risker och möjligheter med
stallgödsel. [5]

Miljödepartementet

Kunskapsläget på Kärnavfallsområdet 2013.
Slutförvarsansökan under prövning:
kompletteringskrav och framtidsalternativ.
[11]
Långsiktigt hållbar markanvändning
– del 1. [43]

Näringsdepartementet

Effektivare konkurrenstillsyn. [16]
Så enkelt som möjligt för så många som möjligt
– samordning och digital samverkan. [22]
En digital agenda i människans tjänst
– Sveriges digitala ekosystem, dess aktörer
och drivkrafter. [31]
Effektivare bredbandsstöd. [47]

Kulturdepartementet

Mera glädje för pengarna. [19]

Arbetsmarknadsdepartementet

Det svenska medborgarskapet. [29]